

Bilag II.

Udvalgsbetænkning i Sag Nr. 33/1928 (Lov om Folkehøjskoler).

I Skrivelse af 6. August 1927 har Lagtingsmand Oliver Effersø opfordret Tinget til at udvirke, at der bliver givet en særlig Lov for Færøerne om Højskoler, jfr. Lov Nr. 137 af 29. April 1913. Sagen kom ikke til Udvalgsbehandling i 1927.

Udvalget, der har faaet denne Sag til Behandling, har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Udvalgets Flertal (Kallsoy, Dam og J. H. Poulsen) mener, at det er en paatrængende Nødvendighed, at Sagen bliver fremmet snarest muligt, og har derfor ladet udarbejde et Forslag til Lov for Færøerne om Højskoler. Man henviser til vedlagte Forslag samt Bemærkninger til dette.

For Tiden er der paa Færøerne kun een Folkehøjskole, Føroya Fólkaháskúli. Den blev oprettet i Efteraaret 1899, og er i Aarenes Løb blevet besøgt af ialt 738 Elever (foruden den, der har deltaget i de Vævekursus, Skolen har holdt de sidste to Aar) fra saa godt som alle Bygder paa Færøerne, og disse Elever er udgaaet fra alle Samfundslag, uanset hvilken religiøs eller politisk Retning de har tilhørt, hvilket er tilstrækkeligt Bevis for, at Skolen har virket som en almen Folkehøjskole. Ovennævnte Højskole har stadig arbejdet under økonomiske Vanskeligheder, og disse Forhold har virket trykkende og hæmmende for dens gode Trivsel og videre Udvikling. Den har dog, om ikke tilstrækkeligt, faaet Støtte dels fra Lagtinget og dels fra Statskassen.

I Aaret 1917 blev Skolen statsanerkendt i Henhold til gældende Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler i Danmark, men mistede i 1924 Statsunderstøttelsen grundet paa, at den ikke opfyldte de i Loven stillede Betingelser med Hensyn til Antallet af Aarselever. Dog skal tilføjes her, at foruden de af Lagtinget aarligt bevilgede Beløb til Skolen siden 1924, har Statskassen bevilget denne et ekstraordinært Bidrag paa 2000 Kr. i hvert af Aarene 1925—26 og 1926—27. Man skal i denne Forbindelse henvise til Sag Nr. 71/1928 — *Ekstraordinært Statstilskud til Føroya Fólkaháskúla*. Styrelsen for Føroya Fólkaháskúla har i Skrivelser af 7. Oktober og 10. December 1927 andraget Undervisningsministeriet om et ekstraordinært Statstilskud til Skolen i Lighed med de to foregaaende Aar. Desuden skal man henvise til Skrivelse af 18. Oktober 1927 fra Formanden for Foreningen for Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, Fred. Nørgaard, til Undervisningsministeriet, hvori denne paa Bestyrelsens Vegne andrager om, at § 1 i Lov Nr. 137 af 29. April 1913 om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler maa forandres derhen, at det deri nævnte Aarselevtal maa blive halveret for Færøernes Folkehøjskoles Vedkommende, samt til Undervisningsministeriets Skrivelser af 2. December 1927 og 28. December s. A., hvilke Amtet har tilstillet Færøernes Lagting til Erklæring. Her kan tilføjes, at et af Hovedpunkterne i det foreliggende Forslag gaar ud paa, saaledes som foreslaaet af Fred. Nørgaard, at nedsætte Kravet med Hensyn til Aarselevtalet. (Se forøvrigt Bemærkningerne til Forslaget).

Vi kan endelig udtale, at saaledes som Højskolesagen har udviklet sig paa Færøerne, er den blevet en Folkesag, idet Befolkningen ved adskillige Lejligheder har vist den største Offervilje, da Skolens økonomiske Vanskeligheder har været størst, men man kan dog ikke se bort fra, at det er af den allerstørste Vigtighed, at en saadan Skole, om den skal kunne virke tilfredsstillende, kan arbejde under rolige og betryggende Forhold. Dette vil man opnaa, om Lagtinget og Rigsdag vil tiltræde nærværende Forslag til Lov om Tilskud til Folkehøjskoler paa Færøerne, som vi derfor herved skal indstille til Lagtingets Vedtagelse.